

Zákon o rodine Veľký komentár

JUDr. Róbert Bános, JUDr. Martina Košútová

ZÁKON O RODINE

Veľký komentár

2. aktualizované vydanie

Štud.
dost

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE	
KNIŽNICA PRÁVNICKEJ FAKULTY	
BRATISLAVA	
Prir.	22/174 K 50, 00
Sign.	P 23 896/4
T.	20,6

Právnická fakulta UKOPAKN

380401040074573

© autori: JUDr. Róbert Bános, JUDr. Martina Košútová

Žilina, apríl 2020

www.eurokodex.sk

ISBN: 978-80-8155-092-8

zákon č. 94/1963 Zb. o rodine, ktorý túto možnosť poznal, stratil účinnosť, a teda navrhovateľ nemá nijakú možnosť nápravy daného stavu. Napriek tomu, že v rozhodovacej činnosti ústavného súdu sa prejavuje záujem zosúladienia právneho stavu s biologickým, za súčasného zohľadnenia prioritného záujmu dieťaťa na spoznaní svojich biologických rodičov a napriek existencii prednosti práv dieťaťa pred verejným záujmom vyplývajúcim z judikatúry ústavného súdu, napadnuté ustanovenie za bodkočiarkou nie je s týmto v súlade. Nemožno opomenúť ani reštriktívne účinky doterajších právnych úprav, ako je to v prípade navrhovateľa, ktorý je dospelý a ktorému obaja rodičia zomreli pred účinnosťou ZoR. Stotožňujeme sa s názorom, že predmetné ustanovenie vykazuje znaky protiústavnosti, keďže v obdobných prípadoch, kedy navrhovateľovi (dieťaťu) nežije ani jeden z rodičov, tento nemá žiadne právne prostriedky na zmenu vzniknutého stavu, a to napriek tomu, že disponuje dôkazmi preukazujúcimi jeho tvrdenia. Takáto právna úprava zasahuje neúmerne do jeho práv a neprimerane oslabuje jeho záujmy. Uvedené totiž zasahuje nielen do práva navrhovateľa poznať svoj biologický pôvod a rodičov, ale i do ďalších právnych oblastí. Ako príklad možnosť uviesť dedičské právo. V situácii, kedy by navrhovateľ za zistenia, že je biologickým dieťaťom iného rodiča, nemohol po tomto inom rodičovi dedič, pretože určeníu otcovstva tomuto rodičovi predchádza zapretie otcovstva zapísaného rodiča, ktoré by však za danej právnej situácie, kedy ani jeden zo zapísaných rodičov nežije, neprichádzalo do úvahy. Rovnako možno uviesť i ďalšie práva navrhovateľa, ako je právo na výživné, vlastnícke právo, právo na informácie a pod. Pri konštatovaní protiústavnosti predmetného ustanovenia môže nastať technický problém, keďže v konaní civilnoprávna úprava vyžaduje adresovať návrh proti konkrétnej osobe. Najschodnejšie riešenie podľa nášho názoru ponúka predchádzajúca právna úprava, kedy by na prípadný podnet navrhovateľa adresovaný generálnemu prokurátorovi inicioval následne tento toto konanie, pričom by bol návrh smerovaný voči vopred ustanovenému opatrovníkovi, ktorý by zomrelého rodiča v konaní zastupoval. Do úvahy prichádza tiež prípadné začatie konania *ex offio* príslušným súdom. Predmetné by však prezumovalo i nutnosť úpravy ďalších právnych predpisov, ako CSP, CMP či OZ.

DRUHÁ HLAVA

OSVOJENIE

§ 97

↳ bez
viete

(1) Osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi. Medzi osvojencom a príbuznými osvojiteľa vzniká osvojením príbuzenský vzťah. Osvojitelia majú pri výchove detí rovnakú zodpovednosť a rovnaké práva a povinnosti ako rodičia.

(2) O osvojení rozhoduje súd na návrh osvojiteľa.

Komentár k § 97

K ods. 1:

Osvojenie, známe tiež ako adopcia alebo právne rodičovstvo, je právny vzťah, pri ktorom prijímajú manželia alebo jednotlivci opustené dieťa a nadobúdajú k nemu rovnaké práva a povinnosti, akoby boli jeho biologickými rodičmi. V prípade inštitútu osvojenia sa možno stretnúť s dvojakým významom tohto pojmu. Na jednej strane rozumieme osvojením príslušný akt, ktorým si osvojiteľ osvojuje maloleté dieťa a ktorým sa toto dieťa dostáva do rodinnoprávneho vzťahu s osvojiteľom a jeho príbuznými. Na druhej strane ide o poňatie osvojenia ako samotného vzťahu medzi osvojencom, osvojiteľom a jeho príbuznými. Vzťah medzi oboma skutočnosťami zodpovedá vzťahu príčiny a následku. Za osvojenie je však nutné považovať práve akt, ktorým osvojiteľ prijíma cudzie maloleté dieťa za vlastné a vytvára mu nové výchovné a rodinné prostredie. Právne vzťahy, ktoré v dôsledku osvojenia vznikajú medzi osvojencom,